

Var 1822 den 19de September var Storthinget atter forsamlet.

En Deputation var udnævnt til at melde Regjeringen, at Thinget var constitueret. Denne Deputation, der bestod af Repræsentanterne Statsraad Tank, Krigscommissairerne Tønder og Sebbelow, Provst Aschehoug, Foged Landmark, Lieutenant Mosling, Lensmand Overland og Klokker Brynildsen, indfandt sig i Thinget, og anmeldte at have udført det den paalagte Hverv, og at Rigets Statsholder havde tilkjendegivet den, at Storthinget i Morgen Kl. 12 vilde blive aabnet af ham paa Hans Majestæts Begne.

Var 1822 den 20de September var Storthinget samlet.

En Deputation, bestaaende af Repræsentanterne Høiesterets Assessor Arnken, Pastor Schavland, Foged Astrup, Consul Paycken, Proprietair Grøner, Forligelses-Commissair Blom, samt Gaardbrugerne Swanøe, Lundesgaarden og Næsset, modtog Hans Excellence Statholderen, der tilligemed Regjeringens øvrige Medlemmer indfandt sig Kl. 12 Middag i Storthinget, ledsaget af Høiesteret, Generalstaben, Universitetets Professore og Stadens øvrige Autoriteter. Hans Excellence forelæste Hans Majestæt

Kongens aabne Brev af 28de August 1822, hvorved han befuldmægtiges til paa Hans Majestæts Begne at aabne nærværende overordentlige Storthing. Ved Statsraad Collett blev dernæst oplæst Kongens Tale til Storthinget, dateret 28de August 1822, og ved Statsraad Treschow Hs. Majestæts Beretning om Rigets Tilstand; hvorefter Hans Excellence Statholderen erklærede nærværende overordentlige Storthing constitutionsmæssigen aabnet.

De oplæste Documenter ere af følgende Indhold:

1) "Vi Carl Johan, af Guds Naade Konge til Sverige og Norge, de Wendens og Gothers; gjøre vitterligt:

Ledet af de landsfaderlige Følelser, Vi bære for Vort Norske Folk, havde Vi Intet hellere ønsket, end, omgivet af dets nu forsamlede Repræsentanter, Selv at kunne aabne det nu forsamlede Storthing, men Forretninger, der i lige Grad angaa begge de forenede Riger, nøde Os til at opgive dette Vort Ønske. Vi tvivle ingenslunde paa, at det vilde have været lige saa kjært for Norges Storthing, som det var overeensstemmende med Vore Ønsker, at Vor elskede Søn, Hans Kongl. Hs. Høhed Sveriges og Norges Kronprinds, kunde ved denne Leilighed have traadt i Vort Sted, men ogsaa

Storthinget d. 20de Septbr. 49

dette Ønske have Vi af de samme Grunde maattet opgive.

I Betragtning af disse Omstændigheder have Vi villet beskikke, ligesom Vi og ved dette vor aabne Brev beskikke Os elskelige Vor Statholder i Vore Kongerige Norge, En af Sveriges Riges Herrer, Cantsler for det Norske Universitet, Ridder og Commandear af vore Ordener m. m., Hr. Grev von Sandels, til paa Vore høie Begne at aabne det nu forestaaende overordentlige Storthings Forhandlinger ved den ham fra Os tilligemed dette Vort aabne Brev naadigst tilstillede Tale, hvilken han selv haver at oplæse, eller dertil at udnævne en af Vore Statsraader. Og har bemeldte Vor Statholder iøvrigt at udføre den ham herved naadigst overdragne Forretning overeensstemmende med Grundlovens 74de §.

Givet paa Stockholms Slot, d. 28de August 1822.

Under Vor Haand og Rigets Segl.

Carl Johan.

(L. S.)

---

Sommerhjelm.

---

J. H. Bogt.

D

2) Gode Herrer og Norske Mænd!

Det er altid med en fornyet Tilfredshed at Jeg henvender mig til de Folkes Repræsentanter, som Forsynet har betroet til min Omhu.

Den Lykke, Jeg finder: stedse at fornye Beviserne paa mine Bestræbelser for dem, har sin Grund i den erhvervede faste Overbeviisning, at de ere overeensstemmende med Retfærdighed og Fornuftens Regler, fordi de have til Hensigt at befæste de Loves Magt, som frivilligen ere antagne og med Frimodighed udøves.

J vide selv, gode Herrer og Norske Mænd! med hvor mange heltmodige Anstrengelser og tunge Opofrelser andre Nationer have maattet tilkjempe sig og erholdt deres Stats-Indretninger; J kjende og tillige de Vanskeligheder, som de have at overvinde for at see deres Forfatninger begrundede.

Lykkeligere end saa mange andre Folk har Norge modtaget sin Statsforfatning som en Belsgering af Forsynet.

Dets Repræsentanter ville derfor fuldkommen indsee Nødvendigheden af at lede deres Arbejder med det Overlæg, at Alt, hvad der maatte stride imod Udøvelsen af Rigets Love, afvendes, og dersimod at give dem de Tillæg, som udkræves for at befæste deres Varighed.

For at betrygge denne varige Udøvelse af Eders Rettigheder, haver Jeg sammekaldt Eder gode Herrer og Norske Mænd! for at overlægge med Eder Midlerne til Opfyldelse af Forbindelser, der ere en naturlig Følge af den Frihed, Norge som Stat er i Besiddelse af, paa en Maade, der er uafhængig af tilfældige Omstændigheder.

De Hjælpebidler, I have anvist Mig, for at kunne betale Norges Gjeld til Danmark, ere i sig selv virkelige, og Jeg er overbevist om, at de og vilde have været tilstrækkelige, om de kunde have været afbenyttede.

Med lige Eilid til Eders som til Mine Hensigter, skal Jeg, uden Henstand, lade Eder foreslægge et Forslag om de tjenligste Midler til Opnaaelse af det forønskede Maal, uden at forsøge Statens Byrder.

Eders Kjærlighed til Fædrelandet og Min Omhue berettiger mig til at troe, at I ville søge Eders Stolthed i at overgaae hinanden i at haandte have og bestyrke den nationale Ære.

Bort Unions-Flag har erholdt nye Handels, Fordele i det sorte Hav, og Bor gode Forstaaelse med de øvrige Magter vedbliver paa det Venstabeligste.

Jeg forbliver Norges Riges Storthing med  
 af Kongelig Naade og Yndest velbevaagen.

Givet paa Stockholms Slot, d. 28de August 1822.

Under Vor Haand og Rigets Segl.

Carl Johan.

(L. S.)

Sommerhjelm.

J. H. Bogt.

3) Efterat Hans Kongelige Majestæt formedelst  
 uforudseete Omstændigheder, som nærmere ved Høist  
 sammes naadigste Propositioner til Norges Riges  
 overordentlige Storthing blive udviklede, har fundet  
 sig foranlediget til naadigst at sammenkalde Na-  
 tionens Repræsentanter, vil Hans Majestæt herved  
 meddele Storthinget Underretning om de vigtigste  
 indtrufne Tilfælde og søiede Foranstaltninger, som  
 vedrøre Rigets Tilstand og indre Styrelse i den  
 Tid, som er henrunden siden Repræsentanternes  
 sidste Gang samledes.

Omenskjønde Constitutionens 74de § ikke ud-  
 trykkeligen bestemmer, at Beretning om Rigets  
 Tilstand skal afgives ved et overordentligt Stors-  
 things Nabning, har Hans Majestæt dog fundet  
 det for godt, at Nationens Repræsentanter skulle un-  
 derrettes om, hvad det er foranstaltet for Rigets  
 Vel siden deres seneste Møde; og er Hans Maje

stær kaldes overbevist om, at Samdrægtighed mellem Folkets Repræsentanter og den udøvende Magt samt Begges forenede Villie og Bestræbelser ene kunne bevirke et varigt Held for Riget.

For at udeelt Omfarg ved et eget Departement kunde have for det saa vigtige Regnskabsvæsen, for i det Hele at forskaffe en klarere Oversigt og at gjøre den Controlletere, som tilsigtes med Afgjørelsen ved Revision og Decision, af de Regnskaber, der vorde aflagte for Statskassens Indtægter og Udgifter og for de forskjellige Forbindelser dermed staaende Forvaltnings-Grene, og for at Statsrevisorerne paa eet Sted kunne indhente de Oplysninger, som for dem maatte være fornødne, har H. Kongelige Majestæt naadigst oprettet et nyt Departement under den Kongelige Høieste Regjering under Navn af Revisions-Departementet, som fra August d. 2. er sat i Virksomhed.

Til endydermere at vaage over, at Lovene vorde efterlevede, Retfærdigheden haandhævet, hvert Klagemaal naagtig vorder undersøgt og den skjædesløse eller utroe Statens Tjener dragen til vedskyldigt Ansvar, har Hs. Kongl. Majestæt fundet passende, at oprette et General-Procurer-Embede, om hvis Beskaffenhed Hs. Kongl. Majestæt naadigst

har underrettet Nationen ved Kundgjørelse af 28de  
Maj 1822.

Antallet af de Studerende ved Universitetet  
tiltager aarligen, og giver Haab om, at den Mang-  
gel, som der i flere Aar har været paa theologiske  
Candidater, efterhaanden vil ophøre. Saavel for  
at bidrage til, at denne Mangel kan blive afhjul-  
pen, som med særdeles Hensyn til Vigtigheden af  
at befordre videnskabelig Dannelse, har Hs. Kon-  
gelige Majestæt under 8de Juli 1822 befalet Op-  
rettelsen af en lærd Skole i Frederikshald, som,  
fordi Samme er en Udvidelse af det til Minde  
om den i begge Riger saa høitelskede, høisalige  
Kronprinds Carl August stiftede Underviisnings-In-  
stitut, er given Navn af "Kronprinds Carl Augusts  
lærde Skole"; og under 1ste August 1822 ligeledes  
naadigst bestemt, at en lærd Skole skal oprettes  
i Skien.

Da den hidtil brugte Fremgangsmaade ved  
Almue-Underviisningen iblandt Finmarkens Indvaar-  
nere, at Børnene blive underviiste i det Norske  
Sprog, fordi Skoleholderne ikke forstaae det Fins-  
ke, har været en vigtig Hindring for Religions-  
kundskabs og Oplysnings Fremme i Norges fjer-  
neste Egne, saa har Hs. Majestæt under 4de Mai  
1822 naadigst bestemt, at et Skolelærer-Seminar



rium for Finmarken og Nordlandene skal oprettes i Tromsøe, ved hvilket de Personer, som skulle dannes til Almue-Skolelærere blandt Finmarkens Indvaanere, tillige kunne faae fornøden Underviisning i disses Sprog. Det Fond, som haves efter det forrige Seminarium lapponicum i Trondhjem, hvis Bestemmelse var Underviisning i det Finske Sprog for Præster og Skolelærere, vil blive anvendt til Bedste for Skolelærer-Seminariet i Tromsøe, og, forsaavidt det ikke kan tilstrække, vil det Fornødne blive at tilskyde af det Nordlandske Kirke- og Skole-Fond eller af Oplysnings-Væsenets Understøttelses-Fond.

For at geistlige Embeder i Finmarken og de mindst indbringende Kald i Nordlandene, hvoraf adskillige i rum Tid have henstaaet ubesatte, kunne vorde betiente, har Hs. Majestæt ved visse tilstaaede Fordele søgt at opmuntre theologiske Candidater til at attraae Ansættelse i hine Egne.

I Overeensstemmelse med Loven af 20de August 1821 om det beneficerede eller Statscassen og offentlige Stiftelser tilhørende Jordegods, er der gjort Begyndelse med Realisationen af de bygselledige Jordebrug; men hidtil have dog ikke mange Gaarde kunnet blive solgte, deels fordi en stor Deel af dem ligger i Fælledsskab, hvoraf de først maae

udskiftes, og deels fordi de lovbestaaende Forberedelser medtage Tid, af hvilken Aarsag det ved naadigst Resolution af 16de November 1821 blev bestemt, at de ledige Jordebrug, der ikke kunde ventes realiserede til Færedag 1822, atter skulde bortforpagtes paa eet Aar, for at disse Brug ikke, indtil Salget kan foregaae, skulde henstaae øde og ubrugte. Søvrigt give de Auctioner, som hidtil ere affholdte, det bedste Haab om, at Realisationen af det benificerede Gods efterhaanden vil tilveiebringe Oplysningsvæsenet en betydelig Fond, og at den Bestemmelse, som ved hiin Lov blev tagen med Hensyn til Anvendelsen af dette Gods, vil være til Gavn for Staten.

Paadet at den Udgang til Kongl. Naade, som Grundlovens § 20 hjemler Forbrydere, ikke formes delst deres Uvidenhed eller af anden Aarsag skulde blive affkaaren, har Hs. Majestæt ved Resolution af 17de August 1821 naadigst bestemt, at enhver Forbryder, som ved upaaankelig Dom er tilfunden Zugthaus eller Slaverie Straf, Landsforviisning eller Vrens Tab, ved Dommens Forkyndelse skal adspørges, om han søger Benaadning, i hvilket Tilfælde Executionen skal udsættes, indtil Hs. Majestæt har resolveret.

De Tivolsmaal, som fandt Sted angaaende den hensigtsmæssigste Maade, hvorpaa Tvangsarbejde efter Loven af 1ste August 1821 skulde udføres, opfordrede Hs. Majestæt til at fastsætte nærmere Bestemmelser derom, ved naadigst Resolution af 21de Januar 1822.

For at hæmme Bedvarelsen af de Uordener, som fandt Sted ved Brændeveds Indførsel i adskillige Kjøbstæder, hvorpaa Hs. Majestæt ved naadigst Proposition havde henledet det sidste ordentlige Storthings Opmærksomhed, har Høistsamme fundet det fornødent herom at udgive en provisorisk Anordning af 15de Juni d. A.

Med Hensyn til Vigtigheden af et velordnet Vægt- og Maal-System for al Handel, har Hs. Majestæt fastsat adskillige Regler for Justeringen, og haaber, at Forslag til en fuldstændig Lovgivning om dette Emne vil kunne blive Nationens Representanter i sin Tid forelagt.

For at fremme den for begge Riger lige gavnlige Samfærsel imellem dem, har Hs. Majestæt ladet paaskynde Fortsættelsen af Beiarbeidet mellem Trondhjems Stift og Jemteland, ladet fuldføre en Wei over Nodens Præstegjeld til Vermeland, og ladet anlægge en ny Wei fra Frederikshald til Rigsgrændsen ved Høgs Sund. Ligeledes ere For-

anstaltninger træfne til ved ordentlig Bei i Lister Fogderie at sætte den vestre Deel af Christiansands Stift i Forbindelse med den østre, og derved at opfylde det billige Ønske, som Beboerne af hiin Deel af Riget i en Række af Aar med Længsel havde næret.

Hs. Kongelige Majestæt maa beklage, at tvende Kjøbstæder, nemlig Tønsberg og Bergen, have i indeværende Aar været Jldsaaede underkastede, som imidlertid har været mindre ødelæggende end den, som i de foregaaende Aar har rammet andre Stæder i Riget.

De Summer, som deels i Kenter deels i Capitalafdrag, efter Convention med Danmark af 1ste Septbr. 1819, hidtil ere forfaldne, ere til dette Rige blevne erlagte, saaledes som Storthinget af Hs. Kongelige Majestæts naadigste Proposition nærmere vil erfare.

Hs. Kongelige Majestæt har, ligesom forhen, i visse Egne af Riget tilladt at betale Skatterne til Statssassen med indenlandske Kornvarer, men har dog nu maattet indskrænke samme til Afgjørelse af de ældre SkatteRestancer, fordi der i Statens Magaziner paa denne Maade indkom Mere, end som til de offentlige Magaziners Forsyning udfordredes.

For at see Skatte-Restancerne efterhaanden formindskede, har Hs. Kongl. Majestæt indfærpet Overøvrighederne paa det Alvorligste at have Tilsyn med, at Indfordringen af de offentlige Afgifter foregaaer uden uforødsent Ophold.

Efterat Hs. Kongl. Majestæt ikke havde fundet det tjenligt, at sanctionere den Beslutning, som Storthinget under 16de August s. A. havde fattet angaaende en Lov for Told- og Consumtions-Bæsenet, fandt Hans Kongl. Majestæt det nødvendigt, under 25de s. M. at udgive en provisorisk Anordning, denne Gjenstand betræffende, hvorved bestemtes, at de provisoriske Anordninger af 7de December 1818 og 5te August 1819 samt de i Forbindelse dermed staaende Kongelige Resolutioner, angaaende Told- og Consumtions-Bæsenet, skulle træde i Kraft og indtil Videre forblive gjældende; dog saaledes, at Egebarfs Udførsel blev tilladt, og at Indførselstolden, Transittolden og Opsættelses-Afgiften skulde erlægges i rede Sølv, Daler for Daler og Skilling for Skilling, med Nedsættelse af visse Artikler, især for Kornvarer, hvilke ved denne Regels Anvendelse formeget vilde blive betyngede; og til Lettelse ved Afgifternes Udelse i rede Sølv har Hs. Kongl. Majestæt naadigst tilladt, at Buxler paa Hamburger-Banco, un-

der visse Betingelser, som Baluta for Solv kunne modtages.

Da de i de consumtionsafgiftsfrie Kjøb- og Lade-Steder oprettede Brændeviins- og Brænderiene svare Afgift til Statscassen efter Kjøblernes Størrelse, efter samme Regel, som Brændeviin i de consumtionsafgiftspligtige Kjøbstæder, hvilke Stedste ingen Indførsels-Consumtions-Afgift erlægges af det tilvirkede Brændeviin, naar det til consumtionspligtige Kjøbstæder indføres, saa har Hs. Majestæt for det Brændeviin, som indføres fra Brænderiene i de consumtionsfrie Kjøb- og Lade-Steder, nedsat den i Almindelighed paabudne Indførsels-Consumtions-Afgift.

Til nogen Besparelse i Statscassens Udgifter, og for at befordre et virksomere Opsyn ved Sold- og Consumtions-Væsenet samt en mere lige Fordeling af Indkomsterne for Embedsmænd og Betjente ved Soldopsynet, har Hans Kongl. Majestæt under 8de December f. A. naadigst bestemt en forandret Inddeling af Rigets Solddistricter, som dog først skal træde i Kraft efterhaanden som Omstændighederne gjøre Iversættelsen deraf mulig.

De Forbringere, som i Anledning af Hindringer, der have mødt nogle Storbritaniske Under, saatter i deres Handelsforetagender i Nordlandene,

ere ved den Storbritaniske Regjering nedlagte om Skadesløsholdelse og om nogle i Nordlandene sequestrerede Varers Ublevering, ere blevne tilfredsstillende ved mindelig Overeenskomst efter Hs. Kongl. Majestæts Befaling.

For at have den Tvist, som var opstaaet i Henseende til Consulatpenges Erløggelse af Skibe, der passere Øresund og ikke lade eller løse i Helsingør, har Hans Majestæt ved provisorisk Anordning af 24de November f. A. derom afgivet fornøden Bestemmelse.

Paa Grund af at Skibe, hjemmehørende i de forenede Nordamericanske Stater, ere tilstaaede de samme Rettigheder i Norge som Norske Skibe, er den Foranstaltning hos den Nordamericanske Regjering udvirket, at, imedens der i de fleste andre Nationers Skibe ikke til de forenede Stater maae indføres andre Varer, end de, som ere tilvirkede i de Lande, hvor Fartøierne høre hjemme, maae til bemeldte Stater i Norske Skibe indføres saavel fremmede Landes som Norges og Sveriges egne Natur- og Kunst-Frembringelser.

Med nyligen efter vidtloftige Negotiationer at have gjenvundet for Sverige fri Skibsfart paa det sorte Hav, har Hans Kongelige Majestæt tillige den Tilfredsstillelse at have kunnet forskaffe de

Norske Skibe de med en saadan Fart forbundne udvidede Handelsfordele.

For at der kan have bestemte Regler ihenseende til Flagføring, og for at give Skibsfarten den fornødne Sikkerhed, har Hans Majestæt naadigst bestemt, at det fælleds Handelsflag for de forenede Riger skal, med Sagttagelse af den sædvanlige Forskjel mellem Orlogs- og Handels-Flag, være aldeles lige med begge Rigers Orlogs-Flag, samt at dette fælleds Handels-Flag skal bruges af de Skibe, som forsynes med Algieriske Sopasfe, da det for øvrigt er Norske og Svenske Skibe til, ladt at bruge enten bemeldte Flag, eller, eftersom de enten ere Norske eller Svenske, deres respective Handels-Flag.

Til Lettelse for Omsætninger ere de ved Lov af 29de August 1821 autoriserede Sedler paa  $\frac{1}{2}$  og  $\frac{1}{4}$  Spd. fra Norges Bank satte i Omløb, og ved Placat af 23de Marts d. A. har Hans Majestæt naadigst bestemt Præget paa de ifølge samme Lov udstædende 2 og 1 Skillinge af Kobber, af hvilke Kobbertoskillingerne med det Første ville komme i Omløb.

Med naadigst udfærdigede Placater af 31te October 1821, og 13de April 1822 har Hs. Kongelige Majestæt kundgjort Størrelsen for hvert Aar



af Skatten paa Formue og Næring for at dække Laanet til Rigsbanksejdlernes Indløsning, Alt i Overeensstemmelse med den procentviiis fastsatte Fordeling af bemeldte Skat for Aarene fra 1ste Juli 1821 til 1ste Juli 1824.

De ifølge Lov af 14de Juni 1816 oprettede midlertidige Laane- og Disconto-Indretninger have indkaldt og for største Delen allerede indløst deres Repræsenterativer, med Undtagelse af den Bergenske Indretning, mod hvis Interessenter Tiltale er be- gyndt til de endnu ikke indfrieede Repræsenterativers Indløsning.

Hans Majestæt troer imidlertid herved at bur- de bemærke, at, uagtet Staden Bergen nævnes, er det dog egentlig Drammen, der er Gjenstand for det ommeldte Søgmaal, da Bergen havde overdraget til Drammen sin Ret i Henseende til Laane- og Disconto-Indretningerne.

Da en tilsvarende Foranstaltning har fundet Sted i Kongeriget Danmark, har Hs. Majestæt naadigst besluttet, at enhver sig i Norge opholdende Pensionist, som ved Kongerigerne Norges og Dan- marks Adskillelse har af den Dansk-Norske Stats- casse været tillagt en til Udredelse af den Norske Statscasse nu overgaaet aarlig Pension, og som enten er Dansk af Fødsel eller forinden 31te Dec

tember 1813 har været ansat i kongelig Tjeneste i Danmark, maa oppebære Pensionen af den Norske Statskasse, uden Hensyn til om Pensionisten enten for en Tid eller for bestandig maatte tage Bopæl i Danmark.

Hans Majestæt har befalet, som en almindelig Regel for begge de forenede Riger, at de paa den Norske eller paa den Svenske Statskasse, eller enten paa Norske eller paa Svenske offentlige Fonds og Indretninger hvilende Pensioner skulle kunne oppebæres og fortæres af Pensionisterne, uden noget Hensyn til i hvilket af de forenede Riger Pensionisterne enten for bestandig eller for en Tid maatte opholde sig.

Paa Grund af Storthingets i Adresse til H. S. Kongl. Majestæt af 8de August f. A. underdanig ytrede Ønske, har Ks. Kongelige Majestæt nedsat en Commission til at undersøge og derefter at indkomme med Forslag om, hvilke Embeder der som overflødige maatte være at ansee, og om hvorvidt der bør foretages Førgelse eller Formindskelse enten i Gage eller Emolumenter for noget nuværende Embede.

Ligeledes har H. S. Majestæt, foranlediget ved Storthingets underdanigste Adresse af 20de August f. A., ladet en Commission sammentræde for at

undersøge, efter hvilke Regler en Forsørgelses-Anstalt under Statens Garantie, hvort Alle og Enhver kunde forsikre sig selv eller Andre en åarlig Pension eller Livrente, eller og et vist Udstyr m. v., maatte kunne indrettes, samt derhos at tage under Overveielse, om og hvorvidt der med en saadan Anstalt kunde forenes en Besparelsecasse, hvori Tid efter anden kunde indskydes Summer, for at vorde frugtbringende, indtil Indskyderne attraaede enten paa eengang eller i visse Tidsrum at erholde Provenuet udbetalt; og har Hs. Majestæt med Velbehag erfaret, at som den nærmeste Følge af denne Foranstaltning en Sparebank er bleven oprettet i Christiania, af hvilken Hs. Majestæt forventer sig et for det Almindelige gavnligt Resultat.

I Anledning af Loven af 1ste August 1821 har Hans Majestæt naadigst befalet, at Grevskaberne Jarlsberg og Laurvig herefter skulle udgjøre eet Amt, ligesom Hs. Majestæt ogsaa for Jarlsbergs Grevskabs District har udnævnt en kongl. Embedsmand som Foged.

Postgangen over Frederiksværn og Frederiks havn er begyndt i Sommeren 1821, saa at Brevvekslingen med Udlandet nu finder Sted deels ad denne Wei deels over Sverige.

Postgangen mellem Haparanda og Uten i Finmarken, samt mellem Haparanda og Kjøbstaden Tromsøe vil i dette Efteraar begynde.

Ligeledes er en ny Postgang, til Fordeel for Kjøbstæderne Molde og Christiansund og Nomsdals Amt bleven sat i Gang over Gudbrandsdalen.

S. Overeensstemmelse med det af Storthinget ytrede Ønske har Hans Majestæt naadigst befaleet Medfættelse af en Commission, som det er blevet paalagt at undersøge Tilstanden af Kongsbergs Sølvverk og de paa Kongsberg for Statens Regning bestaaende Indretninger, og derom at indkomme med underdanigst Indberetning.

De Staten tilhørende Glasverker ere, paa Grund af Storthingets fattede Beslutning af 21de Juli 1821, ved Auctioner forsøgte bortsolgte, men, da den Sum, under hvilken Verkerne ikke efter Beslutningen maatte sælges, ikke har været at opnaae, vilde Samme for Statscassens Regning indtil videre blive at drive.

Det Staten tilhørende Blaafarveverk paa Mosdum i Aggershuus Stift er ved offentlig Auction efter Panthaverens Requisition bortsolgt, og Statscassen har i den Anledning faaet Kjøbesummen godtgjort ved Liquidation med Danmark, ifølge den Forpligtelse, som dette Rige ved Conventionen

af 1ste Septbr. 1819 og Opgjøvelses-Acten af 20de April 1820 havde paataget sig. . . . .  
 . . . . . Dett ifølge Lov af 17de August 1818 angaaende Optagelsen af en ny Matricul til Bestemmelse af Grundeidendommernes Skatteskyld, nedfatte Hovedsammenlignings- og Matriculerings-Commissiøn har for største Deel udført sit Arbeide i Aggershuus og Christiansands Stifter.

Med provisorisk Anordning af 24de November 1821 har Hs. Majestæt med Hensyn til Sildefiskeriet i Bergen afgivet nogle til dets Fremme sigtende Bestemmelser.

Datinforsløbne Aar 1821 har saavel i Henseende til Korn- og Høe-Høsten som Fiskerie været fordeelagtigt, hvorimod indenværende Aars Høst har været ringe i det Søndenfieliske og god i det Nordenfieliske. Kornhøsten antages i dette Aar at blive middelmaadig søndenfielisk og er meget lovende i det Nordenfieliske.

Fiskerierne ere ved stormende Veir i dette Aar tildeels mislykkede.

Med Fiskeriets Drift i Borgenfjorden paa Søndmøer har man sporet heldige Virkninger af den Politie-Orden, som ved dette Fiskerie er indført efter Loven af 1ste August 1821.

Skibsfarten og Trælasthandelen have noget reist sig, og for Bergverksdriften ere Conjunctionerne ikke ugunstige; dog har Hs. Kongl. Majestæt med Deeltagelse bemærket det Tab for den indvortes Bevægelse, som den sidste milde Vinter har forvoldt.

Hans Kongelige Majestæt har ladet undersøge, hvorvidt det efter Sandsynlighed skulde kunne løsnene sig, igjen at optage det nedlagte Nardals Kobberverk i Bergens Stift, og har derefter befalet, at en offentlig Indbydelse skal skee, for at erfare, om ikke private Interessenter maatte være tilbøjelige til sammesteds at foretage Forhaabningsarbejde.

I Overensstemmelse med Loven af 6te Juni 1816, der ophæver Fristrydelsen, har Hs. Kongelige Majestæt for Aarene 1821 og 1822, ligesom for de foregaaende Aar, ved naadigste Placater af 8de December 1821 og 24de August 1822 kundgjort, hvilke Summer efter Matriculskylden skulde udredes til Refusion af Statscassens SkydsAldlæg.

Med stadig Hensyn til efter Mulighed at indskrænke Udgifterne for Landmilitair: Staten, saaledes at den for bemeldte Etat stipulerede Sum, som Rigets Resourcer ei have tilladt at forsøge, nogenledes kunne blive tilstrækkelig, og for paa den

meest hensigtsmæssige Maade at fordele den fastsatte Sum paa Statens forskjellige Udgifts-Contoer, uden væsentlig Skade for Tjenesten, har Hs. Majestæt naadigst befalet adskillige Indskrænkninger i Armeen, hvilke tildeels allerede ere udførte. Saaledes haves nu for Fredstid kun det halve Antal af Underofficierer ved Armeen, hvorved ikke Ubesydeligt er bespart.

Den forandrede Indretning af Artilleriet har gjort det muligt end yderligere at indskrænke det hidtil havde Antal af virkelige Artillerie-Quartierer, hvilket — foruden at være en Besparelse for Landstatens Udgifter — er en Lettelse for en Deel af de Udredere, for hvilke Hesteholdet var byrdefuldt.

Med den naadigst befalede Indskrænkning af Generalstabens Personale saavelsom af Officier-Personalet ved Ingenieur- og Artillerie-Brigaderne vil i Tiden vindes vigtige Besparelser, ligesom den trufne Forsøining til, at de surnummeraire Officierer tillægges at opholde sig i Districterne, allerede strax yder en ikke uvigtig Besparelse.

Skjøndt de til Landstatens Disposition stillede Fonds ikke have været tilstrækkelige til i den Grad, som det havde været at ønske, at sørge for Baabens og Munderings-Forraadene, saa har Hs. Majestæt dog, saavidt Omstændighederne have til-

ladt det, draget Omsorg for Forsyningen ogsaa i denne Henseende.

Med-Anlæggelsen af et Hoved-Etablisement for Marinen paa Horten er fremdeles continueret, saavidt som de dertil anviste Fonds og øvrige Omstændigheder have tilladt; og har Gienstanden for de paa dette Etablisement anvendte Midler fornemmelig sigtet til Opførelsen af en Beding til større Skibes Bygning.

Det Kongl. Søadecorps har haft heldig Fremgang og allerede leveret Subjecter, som til Officierer i Staten ere ansatte.

Til Beskyttelse af Handelen i det Middellandske Hav er en Orlogsbrig i forrige Efteraar udrustet og derhen udgaaet, som, i Forening med tvende Svenske Krigsskibe, har virket fordeeltigen paa Nigernes Anliggender i disse Farvande.

Søvrigt har Marinens Virksomhed været indskrænket til Vedligeholdelse af dens hidtil havte Indretninger og Krigsfartøier.

Det paa Fuglehuk-Skær nyanlagte Blinkfyre blev for første Gang tændt den 1ste November f. A., og har siden været i uafbrudt Virksomhed.

I Betragtning af at de paa Lindesnæs og Marskøe værende to aabne Blusfyre kun ufuldkomment opfyldte deres Hensigt, har Hs. Kongelige



Majestæt befale, at lade disse 2de Fyre ombygge til lukkede Blusfyre, hvilken Ombygning i indeværende Sommer er iwerkfat, og formodes at ville worde fuldført i ånftundende Efteraar.

Med Tillid til de af Folket udvalgte Repræsentanters Klogskab forventer Hs. Kongelige Majestæt forøvrigt, at Norges Riges overordentlige Storting, til Fædrelandets Held, vil opfylde Hensigten af dets Sammenkaldelse, ved at tage de Anliggender under modnestte Overveielse, hvorom Høisammes naadigste Propositioner til Stortinget ville worde afgivne.

Han Kongelige Majestæt forbliver Norges Riges Storting med al kongelig Naade og Yndest vel bevaagen.

Givet paa Stockholms Slot, d. 28de August 1822.

Under vor Haand og Rigets Segl.

Carl Johan.

(L. S.)

---

Sommerhjelm.

---

J. H. Bogt".

I Anledning af Stortingets Aabning paa ovenanførte Naade fremsagde Præsidenten følgende Tale:

Deres Excellence!

Norges Riges Statholder!

Efter Hans Kongl. Majestæts naadigste Beslutning er Norges Riges andet overordentlige Storthing sammenkaldt, og vi dets Repræsentanter saaledes her forsamlede.

Er denne Sammenkaldelse end ei uden betydelig Opofrelse for Nationen, ei uden Opofrelse for os selv; er Hensigten af vor Indkaldelse end ubekjendt, med Glæde følge vi ikke desto mindre Hs. Kongelige Majestæts landsfaderlige Bud; thi Rigets Hæder og Held og dets Borgeres Lykkelighed er, det vide vi, stedse det ædle Formaal for Høist sammes Bestræbelser.

Med Erkjendtlighed har det nu forsamlede overordentlige Storthing modtaget Hs. Kongl. Majestæts naadige Underretning om Rigets Tilstand og de Foranstaltninger, der siden seneste ordentlige Storthing ere gjorte til Videnskabernes og Culturrens Fremme, til Handelens Udvidelse og til Nationens Vel i det Hele.

De ere Nationen saameget glædeligere disse Hs. Majestæts naadige Bestræbelser, som nye Fordele for vor Handel derved ere vundne; og de afgive saameget umiskjendeligere Beviser paa Hs. Kongl. Majestæts velgjørende Omhu for Rigets

Opkomst og sand Videnskabeligheds Udbredelse, som det ei kan være Nationens Repræsentanter ubekjendt, at denne er fremvirket og fremvirkes fra Hans Majestæts Side tildeels endog ved Opoffrelse af Høisammes private Midler.

Mindre beroligende har derimod den Hans Kongl. Majestæts naadige Meddelelse været for Storthinget, at de Midler, Samme har anvist til Afgjørelsen af vore Forpligtelser til Danmark, vel vare virkelige, men, desværre ei tilstrækkelige.

Storthinget vover at smigre sig med, at Hs. Kongelige Majestæt, der sikkerligen ikke mindre end Nationens Repræsentanter kjender Rigets fortiden svækkede Hjælpekilder, naadigst vil erkjende forrige Storthings Nedebønhed til at opfylde de Forpligtelser, som af Hans Majestæt paa Nationens Begne vare indgangne; og i det Storthinget da, efter Sagens modne Overveielse, aldeles indgik i de Propositioner, som fra Hs. Kongelige Majestæts Side i saa Henseende naadigst bleve National-Repræsentationen forelagte, har nærværende overordentlige Storthing den Beroligelse, at ene tilfældige Omstændigheder, der vare umulige at forudberegne, have gjort de anviste Midler mindre tilstrækkelige.

Dog, ikke bør, ikke skulle disse mindre lyse Sider i Statens oeconomiske Forsatning nedtrykke

vort Mod! Mange Belgjeringer nyder vort Fødeland af Forsynet, efter hvilke andre Stater sukke; og Norges gamle Rige, ved Hs. Kongl. Majestæts naafadelige Bestræbelser i Fred med sine Naboer, og hvad end uskatterligere er, i Fred og Enighed med sig selv, kan vel være fattigt, men kraftesløst er det ingenlunde.

Saaledes er da nærværende overordentlige Storthing rede til at modtage de Propositioner, som det maatte behage Hs. Kongl. Majestæt nærmere naadigst at lade Samme forelægge; vigtige ville disse være, derom vidner vor Sammenkaldelse, derom vidner Hs. Kongl. Majestæts naadigste Meddelelse, efter hvilken det ei gjælder mindre end at betrygge os den varige Udøvelse af vore Rettigheder. Men, jo vigtigere de forestaaende Forhandlinger ville vorde, jo mere skulle de anspore os, Nationens Repræsentanter, til at tage Samme under Overveielse med det sande Fødelands Sind, med det rolige Mod og kolde Overlæg, med den Hengivenhed for Konge og Fødeland, som ene kan føre til det fælleds store Maal: Norges Hæder! Norges Lyksalighed!

Vi ville i Forening med Hans Kongl. Majestæt arbejde til dette Maal; og idet Storthinget hermed nedbeder Himlens Bessignelse over Riger

nes elskede Konge og Kronprinds, og med den hele Nation anraaber Gud om ny Glands og Tilvæxt for nærværende Dynastie — et Ønske, som maaskee nu turde være fremsat under de lykkeligste Auspiciet — gjentager det med Jnderlighed Normænds altid varme Ønske: Gud bevare Kongen og Hans Riger!

Derefter forlod Statholderen med Følge Thinget.

En Deputation blev af Storthinget udnævnt til at complimentere Regjeringen. Efterat denne Deputation, der bestod af Amtmand Bull, Provst Juell, Capitain Seip, Foged Erichstrup, Consul Melzer, Grosserer Stenersen, Sectionschef Lundegaard, samt Gaardbrugerne Broe og Poren, havde udført det den overdragne Hverv, indfandt den sig igjen i Storthinget med Beretning, at Regjeringen lod bevidne Storthinget sin Forbindtlighed for den viiste Opmærksomhed.

Var 1822 den 21de September var Møde i Storthinget.

Repræsentanten Amtmand Heidmann som forhen fraværende, indfandt sig nu i Storthinget.

Med 42 mod 23 Stemmer blev besluttet: "Et nyt Lagthing skal vælges."